

Bijlage 4. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van het ensemble van de Sint-Petruskerk, het kerkhof, de pastorie en het landgoed Vicogne, en als dorpsgezicht van de omgeving van het kerkdorp en het landgoed in Diksmuide (Stuivekenskerke)

Provincie: West-Vlaanderen

Gemeente: Diksmuide, 15de afdeling, sectie A en B

Objectnummer: 4.01/32003/832.1 en - Dossiernummer: 4.001/32003/148.1

Objectnummer: 4.02/32003/713.1

Omschrijving:

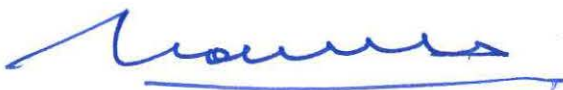
Ensemble van de Sint-Petruskerk , het kerkhof, de pastorie en het landgoed Vicogne,
Stuivekenskerkestraat 2 en
zonder nummer, Kasteelhoevestraat 2

Omgeving van het kerkdorp en het landgoed,
Stuivekenskerkestraat zonder nummer, 1, 2, Kasteelhoevestraat zonder nummer, 1, 2,
Viconiastraat zonder nummer, 18A, 20, 22, 22A

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel, 30.03.2016

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,



Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen RWO, LNE, MOW en LV

a. Beleidsdomein Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Het advies werd gevraagd op 24 juli 2015.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies bijgevolg gunstig.

b. Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Het advies werd gevraagd op 24 juli 2015.

Het **departement Leefmilieu Natuur & Energie** bracht op 1 september 2015 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

"Omwille van de ons opgelegde personeelsbeperking en focus op kerntaken, zal het departement vanaf nu geen advies meer geven voorafgaand aan de voorlopige bescherming als monument of dorpsgezicht." Dit advies is met andere woorden gunstig.

Behandeling van het advies: /

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit

Het **agentschap Natuur & Bos** bracht op 28 juli 2015 (mail verstuurd aan departement LNE, op 25 augustus 2015 doorgestuurd aan OE) een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier. Het agentschap heeft geen input voor de vier beschermingsdossiers, maar wil in de marge toch het soortenbesluit (Besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer, 15/05/2009) onder de aandacht brengen.

Behandeling van het advies:

De opvolging van deze regelgeving dient te gebeuren binnen instrumenten en procedures waarover het ANB beschikt.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

De overige agentschappen van het beleidsdomein LNE brachten geen advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies bijgevolg gunstig.

c. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 24 juli 2015.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies bijgevolg gunstig.

d. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 24 juli 2015.

Het **departement Landbouw en Visserij** bracht op 28 juli 2015 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier. Dit departement verklaart zich niet bevoegd vermits het monument zich niet bevindt in agrarisch gebied en de aanvraag geen betrekking heeft op professionele agrarische of para-agrarische activiteiten.

Behandeling van het advies: /

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

De overige agentschappen van het beleidsdomein LV brachten geen advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies bijgevolg gunstig.

2. Advies uitgebracht door de betrokken gemeente Diksmuide

Het advies werd gevraagd op 24 juli 2015. Het college van Burgemeester en Schepenen verleende advies op 19/08/2015. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

2.1. Gedeeltelijk gunstig advies over de bescherming van het ensemble van de Sint-Petruskerk, het kerkhof, de pastorie en het landgoed Vicogne als monument en de omgeving van het kerkdorp en het landgoed als dorpsgezicht mits:

- de opname van het dorp, als samenhangend geheel, als dorpsgezicht, met inbegrip van de percelen 14de afdeling, sectie A, nummers 145H2, 145S2, 113X2, 113Z2 en 113W2;
- de volgende percelen uit het dorpsgezicht worden genomen, kadastraal gekende 14de afdeling Sectie B, nummers 328F, 316B, 410C, 305B, 306B; sectie A, nummers 164B, 156A, 155A, 154A;
- voldoende mogelijkheden worden gelaten voor de herbestemming van de kerk en zijn onmiddellijke omgeving.

Behandeling van het advies:

- Het preadvies van het stadsbestuur onderschrijft de krachtlijnen van het dorpsgezicht voor de dorpsbebouwing, en vraagt zelfs de uitbreiding ervan met een aantal percelen (14de afdeling, sectie A, nummers 145H2, 145S2, 113X2, 113Z2 en 113W2):

"Overwegende dat de kern van Stuivekenskerke één samenhangend geheel is en dus (als dusdanig) moet worden benaderd;

Overwegende dat de aangesloten bebouwing en het dorpscafé deel uitmaken van het kerkdorp en samen met de kerk en de pastorie één geheel vormen".

Anderzijds stelt het stadsbestuur dat *"de opname van landbouwgronden de exploitatie kan bezwaren"*, en daarom vraagt het om een aantal percelen uit het dorpsgezicht te laten.

De Vlaamse overheid bepaalt niet het toekomstig gebruik van in een dorpsgezicht gelegen landbouwgronden. De beheersdoelstelling *"de openheid van het landschap, de perceelstructuur dienen herkenbaar en leesbaar te blijven, en eventueel versterkt door historisch herstel"* is relevant voor landbouwgebied, maar het valt moeilijk in te zien hoe dit de exploitatie ervan wezenlijk kan verzwaren. Ook het voorschrift voor instandhouding en onderhoud *"het poldergebied rond het kerkdorp en het landgoed Vicogne dient maximaal bouwvrij gehouden te worden in functie van het vrijwaren van de gaafheid van het cultuurhistorisch waardevolle, rurale landschap. Het vrije uitzicht op de kleinschalige dorpskern met dominante torenspits en het gedeeltelijk door een bomengordel omringde landgoed Vicogne dient hierbij steeds voorop te staan"* werkt niet verzwarend. Het bouwvrij houden van landbouwgrond is complementair met het behoud van landbouw. Bij de toelatingsplichtige handelingen zijn enkele uitzonderingen specifiek gericht op de landbouwexploitatie: zo is *"elke handeling die een aanzienlijke wijziging van de landschapskenmerken tot gevolg heeft"* toelatingsplichtig *"met uitzondering van cultuurgewassen, onder meer voor de landbouw"*. Ook voor *"het plaatsen of wijzigen van afsluitingen"* wordt een uitzondering gemaakt voor *"gladde schrikdraad en prikkeldraad ten behoeve van veekering"*. Om dit punt nog te verduidelijken wordt in het inhoudelijk dossier onder *"motivering van de afbakening"* toegevoegd: *"Bij het bepalen van beheersdoelstellingen is rekening gehouden met de huidige bestemming en de huidige functies van de gebouwen en gronden gelegen binnen het dorpsgezicht. Het agentschap stelt geen tegenstelling vast tussen de bestaande activiteiten, de wijze waarop die uitgeoefend worden en de erfgoedwaarden die aan de grondslag liggen van de bescherming. De huidige functies kunnen dus verdergezet worden."* In het MB wordt bij de beheersdoelstellingen voor het dorpsgezicht toegevoegd: *"Aangezien de schaalgrootte van de huidige functies – zoals de landbouwactiviteit die wordt uitgeoefend binnen het beschermd dorpsgezicht – de erfgoedwaarden niet schaden kunnen ze, indien andere regelgeving dat niet verbiedt, verder worden gezet"*.

- Wat betreft voldoende mogelijkheden voor de herbestemming van de kerk en zijn onmiddellijke omgeving, wordt herhaald dat de Vlaamse overheid niet het toekomstig gebruik van een beschermd gebouw of zone bepaalt. Zoals gesteld in de beheersdoelstellingen (art. 3. § 1 van het MB) behoort een toekomstige herbestemming van de kerk, die de draagkracht van het gebouw niet overschrijdt, tot de mogelijkheden, op voorwaarde dat deze geen negatieve impact heeft op de erfgoedkenmerken en erfgoedelementen, met inbegrip van de cultuurgooederen. Hetzelfde geldt voor de onmiddellijke omgeving.

Het college verwijst naar de conceptnota *Een toekomst voor de Vlaamse parochiekerk* (op 24 juni 2011 goedgekeurd door de Vlaamse regering). Deze nota doet echter geen uitspraak over de bescherming van deze of gene kerk. Het college verwijst ook naar de *Conceptnota kerken in de Westhoek*. Navraag bij het stadsbestuur leert dat hiermee bedoeld wordt op het document *Toekomstvisie parochiekerken Diksmuide. Overeenkomst tussen de stad Diksmuide en het centraal kerkbestuur over de toekomstvisie...* Het document *Toekomstvisie parochiekerken Diksmuide* convergeert met de beschermingsselectie van het thematisch pakket wederopbouwkerken en dorpsomgevingen. Een analyse van dit document levert – buiten een stand van zaken – geen topic op voor Stuivekenskerke. In de actuele toekomstvisie bestaan er dus geen plannen voor een herbestemming van de kerk.

Conclusie. De Vlaamse overheid houdt rekening met de bezorgdheid van het stadsbestuur: het MB legt geen onnodig zware planlast op voor de landbouwgronden in het dorpsgezicht. Een herbestemming van de kerk en de onmiddellijke omgeving blijft mogelijk. Het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit: de beheersdoelstellingen i.v.m. landbouwgronden worden verduidelijkt.

2.2. Ongunstig advies voor de bescherming van graftekens en rechtopstaande grafstèles:

Het college voert hiervoor een tweeledige motivatie aan: enerzijds kan de bescherming van graftekens en rechtopstaande grafstèles (verder graftekens) belemmerend zijn voor de verdere exploitatie van het kerkhof, anderzijds zou de bescherming een niet te vermijden onderhoudslast teweeg brengen voor de overheid, na het verstrijken van de lopende concessies.

Behandeling van het advies:

Bij de drie kerken is er een sterke visuele en historische verwevenheid tussen de kerk, kerkhof en graftekens. Een bescherming van de kerk zonder de bescherming van het kerkhof en een selectie van de graftekens is niet wenselijk. Begraaving en graftekens vormen immers een essentiële component van een kerkhof. Een kerkhof vormt "*een omsloten terrein rondom de kerk, dat doorgaans wordt gebruikt als begraafplaats*" (inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus/ typologie). Vanuit een holistische benadering van onroerend erfgoed ("*Een monument staat niet alleen*", Europees Monumentenjaar 1975) is de bescherming van kerk en kerkhof, zonder het behoud van een selectie van graftekens, dan ook niet wenselijk. De samenhang tussen kerk én kerkhof in Stuivekenskerke werd in de wederopbouwperiode hernomen. Kerk én kerkhof dienen dan ook samen gelezen te worden. Gezien zowel het kerkhof met graftekens als de kerk een hoge erfgoedwaarde hebben, ligt het voor de hand dat ze beschermd worden als een eenheid.

De selectie van graftekens zorgt er voor dat duidelijk is welke graftekens behouden dienen te blijven en welke graftekens er dus verwijderd mogen worden. Daardoor is het ook duidelijk wat de reikwijdte is van de opname van het kerkhof in de bescherming. De zones waar graftekens niet behouden hoeven te blijven kunnen, mits behoud van de algemene erfgoedwaarde van het kerkhof, bijvoorbeeld hergebruikt worden voor nieuwe begravingen.

Toch wordt gedeeltelijk ingegaan op het ongunstig advies van de gemeente en wordt het aantal graftekens dat behouden dient te blijven verminderd. Na bijkomende evaluatie en plaatsbezoek is de selectie van de te bewaren graftekens gereduceerd. Op het voor advies voorgelegde detailplan van het kerkhof waren 31 te bewaren graftekens aangeduid, dit wordt nu gereduceerd naar 25 graftekens. Het kerkhof van Stuivekenskerke telt in totaal ca. 88 graftekens. Graftekens van na ca. 1950 werden systematisch geweerd uit de selectie. De te bewaren graftekens worden exhaustief opgelijst in de "*fotoregistratie van de fysieke toestand bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van het*

ensemble van de Sint-Petruskerk, het kerkhof, de pastorie en het landgoed Vicogne en als dorpsgezicht van de omgeving van het kerkdorp en het landgoed". In het bijschrift van de foto's (genummerd van 1 t.e.m. 25) wordt telkens verduidelijkt of het volledig grafteken dient behouden te worden of enkel de grafstèle.

De gemeente opteert in haar toekomstvisie voor een verdere exploitatie van het kerkhof. Het behoud van een selectie van graftekens is verzoenbaar met een actieve begraafplaats. De bestemming van de functie als begraafplaats ligt in de lijn met de beheersdoelstellingen van de bescherming. Doordat enkel de geselecteerde graftekens dienen behouden te blijven, blijft er voldoende ruimte voor nieuwe begravingen en kan het kerkhof verder geëxploiteerd worden. Geselecteerde graftekens kunnen overigens hergebruikt worden voor een nieuwe begraving (een nieuwe concessie met behoud van het oude grafteken). Het behoud van een selectie van graftekens kan zelfs bijdragen tot de aantrekkelijkheid van een begraafplaats die verder geëxploiteerd wordt. Verschillende gemeenten hebben peter- en meterschap van graftekens (onderhoud zonder nieuwe begraving) en concessies met behoud van het grafteken (kans tot nieuwe begraving) opgenomen in hun gemeentelijk reglement op de begraafplaatsen. Op die wijze kan zowel het behoud van het (beschermd) funerair erfgoed als het continueren van de functie gerealiseerd worden.

Verder brengt de gemeente als opportuniteitsargument tegen de bescherming van de graftekens de hoge onderhoudslast voor de (plaatselijke) overheid aan.

Deze "*hoge onderhoudslast*" dient gerelativeerd te worden. Bouwvallige graftekens zijn uit de selectie geweerd, en de geselecteerde graftekens worden beschermd in de bestaande staat. Restauratie van een geselecteerd grafteken behoort tot de mogelijkheden, maar vormt geenszins een verplichting. Conservatie en in situ behoud van de graftekens en rechtopstaande stèles vormen bij bescherming immers de enige verplichting. Slijtage en veroudering van de graftekens zijn onvermijdelijk en aanvaard bij funerair erfgoed. Het behoud en/of het herstel van de stabiliteit vormt een belangrijke voorwaarde voor de conservatie van de graftekens. Een goed algemeen onderhoud van het kerkhof - nu reeds een taak van het stadsbestuur - garandeert in hoge mate de stabiliteit van de graftekens en helpt schade te vermijden. Op dit vlak stelt zich echter geen probleem: de stedelijke groendienst onderhoudt op toegewijde wijze de grasperken en voorkomt bodemerrosie.

In een toekomstig beheersplan kan het stadsbestuur een stappenplan en criteria uitwerken. Daarin kan het onderscheid gemaakt worden tussen graven die in eigen beheer blijven (er kan gedacht worden aan oorlogsgraftekens en/of graftekens van burgemeesters, pastoors, notabelen, kunstenaars enz.), graftekens die in peter- of meterschap gegeven worden of het toekennen van nieuwe concessies met het behoud van het oude grafteken. Overigens voorzien Onroerenderfgoeddecreet en -besluit financiële stimuli vanuit de Vlaamse overheid voor zowel onderhoud als restauratie van graftekens.

Conclusie. Het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het aantal te behouden graftekens wordt gereduceerd van 31 naar 25.

3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 24 juli 2015.

Het advies van de VCOE werd in de commissievergadering van 12 oktober 2015 unaniem vastgesteld: gunstig advies over de bescherming van het thematisch pakket wederopbouwkerken en dorpsomgevingen in Diksmuide. Het advies bevat een aantal opmerkingen met betrekking tot de bescherming als monument van het ensemble van de Sint-Petruskerk, het kerkhof, de pastorie en het landgoed Vicogne, en als dorpsgezicht van de omgeving van het kerkdorp en het landgoed.

Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Opmerking 1. Situering adviesvraag. De VCOE vindt het positief dat er een uitgebreid dossier voor advies werd voorgelegd aan de commissie.

Opmerking 2. De commissie erkent de erfgoedwaarden van de wederopbouwkerken en dorpsomgevingen en ondersteunt artikel 1 van het MB. In de stedenbouwkundige waarde (dorpsgezicht) wordt veel aandacht besteed aan landschapselementen. De commissie

verkiest de omzetting van de ankerplaats *"IJzer tussen Diksmuide en Stuivekenskerke"* (landschapsatlas) in een cultuurhistorisch landschap boven een dorpsgezicht.

Behandeling van het advies:

Onroerend Erfgoed beschouwt een dorpsgezicht als het meest geschikte instrument om de *"omgeving van het kerkdorp en het landgoed"* (deeltitel van het MB) te beschermen:

- Deze keuze vloeit voort uit de definitie van dorpsgezicht in het onroerenderfgoeddecreet als *"een geheel van één of meer monumenten/ onroerende goederen (eerste lid) met omgevende bestanddelen zoals beplantingen, omheiningen, waterlopen, bruggen, wegen, straten, en pleinen (tweede lid), van algemeen belang wegens de erfgoedwaarde"*. Het is duidelijk dat het bouwkundig erfgoed (enerzijds de kerk, het kerkhof, de pastorie, de bebouwing van het kerkdorp, anderzijds het landgoed) erg bepalend is voor de *"omgeving van het kerkdorp en het landgoed"*. Uiteraard staan het kerkdorp en het landgoed (eerste lid) in relatie tot de omgevende bestanddelen en het landschap (tweede lid). De openheid van het omgevende landschap vormt uiteraard een voorwaarde voor de leesbaarheid van het bouwkundig erfgoed en van de onderlinge relatie van dat erfgoed.

- De commissie geeft zelf aan dat de perimeter van de (niet vastgestelde) ankerplaats *"IJzer tussen Diksmuide en Stuivekenskerke"* zoals afgebakend in de Landschapsatlas (Arohm, afdeling Monumenten en Landschappen, 2001) slechts gedeeltelijk samenvalt met het dorpsgezicht. De Viconiastraat fungeert als begrenzing: de omgeving van het landgoed Vicogne (ten zuiden van de straat, zuidelijk deel van het dorpsgezicht) is hierin opgenomen, de omgeving van de kerk en de pastorie niet (ten noorden van de straat, noordelijk deel van het dorpsgezicht). De landschapsatlas vertrekt dan ook in eerste instantie vanuit de IJzer en de IJzerpolders als landschapselementen.

Conclusie: de vraag van de commissie om een ankerplaats uit de landschapsatlas om te zetten in een beschermd cultuurhistorisch landschap stelt de bescherming van een dorpsgezicht niet in vraag.

Opmerking 3. Afbakening. De commissie staat positief ten aanzien van de voorgestelde afbakening van de beschermde monumenten en dorpsgezichten. De commissie vindt het positief dat de relatie tussen de beschermde gebouwen en het achterliggende openruimtelandschap in Stuivekenskerke wordt meegenomen in de bescherming als dorpsgezicht.

Opmerking 4. In artikel 2 van het MB (Erfgoedkenmerken en erfgoedelementen) is opgenomen dat *"resten van de site met dubbele walgracht nog steeds afleesbaar zijn in het reliëf en in de perceelstructuur. Archeologische sporen en vondsten maken dan ook deel uit van de erfgoedkenmerken en -elementen"*. De commissie vraagt om de archeologische waarde van de site rond het landgoed Vicogne verder te verduidelijken en eventueel op te nemen in het beschermingsbesluit.

Verder gaat, volgens de VCOE, in artikel 2 de aandacht in de eerste plaats uit naar een gedetailleerde beschrijving van gebouwen en straten en zijn de landschapselementen te weinig beschreven. Terwijl in het waarderend onderzoek wel de nadruk gelegd wordt op verschillende landschapselementen.

Behandeling van het advies:

Voor een verduidelijking van de archeologische en historische context wordt verwezen naar het inhoudelijk dossier. Het landgoed Vicogne wordt echter niet beschermd als archeologisch monument. Het aspect archeologische waarde is in deze monumentenbescherming dan ook vervat onder de historische waarde.

In de erfgoedwaarden (dorpsgezicht) wordt zowel aandacht besteed aan bouwkundig als aan landschappelijk erfgoed, en de wisselwerking daartussen. Volgend citaat maakt duidelijk dat in de erfgoedkenmerken en -elementen (artikel 2 van het MB) wel degelijk aandacht wordt besteed aan landschapselementen: *"Het dorpje is gelegen in het poldergebied, gekenmerkt door poldergrachten, met begeleidende rietbegroeiing, en soms ook knotbomen (...) De landbouwpercelen ten westen van deze herberg zijn afgeboord door het Reigersvliet (...) Enkel de zuidoostzijde van de Viconiastraat is, binnen de perimeter van het dorpsgezicht, bebouwd. De zuidzijde van de straat is afgeboord door een gracht (...) Het L-vormig wegtracé van de Kasteelhoevestraat, bestaat binnen de perimeter van het dorpsgezicht, grotendeels uit de toegangsweg naar het landgoed Vicogne. Ten oosten en ten noorden is het wegtracé afgeboord door een gracht (...) Het vrijstaande burgerhuis (Kasteelhoevestraat nummer 1) van 1923 is gelegen in een tuin met afzomende ligusterhaag (...) De ruimte tussen de historische buitengracht, waarvan een gedeelte nog steeds als gracht functioneert, en de historische binnengracht is gedeeltelijk met een*

bomengordel geaccentueerd. Ten zuiden van de hoevegebouwen is, binnen het tracé van de walgracht, een boomgaard heraangeplant. De percelen rondom de historische buitengracht zijn in gebruik als graasweide".

Opmerking 5. De commissie ondersteunt de voorgestelde beheersdoelstellingen.

Opmerking 6. De commissie ondersteunt de voorgestelde bijzondere voorschriften.

Opmerking 7. De commissie ondersteunt de voorgestelde toelatingsplichtige handelingen voor de monumenten. De commissie heeft echter bedenkingen bij de toelatingsplichtige handelingen voor het dorpsgezicht.

"Artikel 6.2.5 van het onroerendergoedbesluit somt de handelingen op in beschermde stads- en dorpsgezichten waarvoor een meldingsplicht bij de gemeente geldt. Beschermingsbesluiten die tot stand komen onder de nieuwe regelgeving bevatten verplicht een lijst van toelatingsplichtige handelingen. Het besluit stelt dat voor deze beschermingen de meldingsprocedure bij de gemeente niet geldt (art 6.2.1). De commissie stelt vast dat het voorliggende beschermingsbesluit (in artikel 5, §2) de lijst van toelatingsplichtige handelingen integraal wordt overgenomen uit artikel 6.2.5 van het onroerendergoedbesluit. De facto wordt op deze manier een ernstige ongelijkheid gecreëerd tussen enerzijds de beschermingsbesluiten van stads- en dorpsgezichten die dateren van voor 1 januari 2015 – waarin de gemeente zelf oordeelt of de gemelde handelingen 'van aard zijn om de wezenlijke eigenschappen van het beschermde stads- of dorpsgezicht te verstoren' en anderzijds nieuwe beschermingsbesluiten waarin al deze handelingen toelatingsplichtig worden gesteld."

Behandeling van het advies:

Het Onroerendergoeddecreet en -besluit maken in zake de meldingsplicht in stads- en dorpsgezichten geen onderscheid tussen oude en nieuwe besluiten. De meldingsplicht dient dus uniform toegepast te worden op oude én op nieuwe beschermde stads- en dorpsgezichten. Zoals de VCOE terecht aanhaalt, zou een andere interpretatie strijdig zijn met het gelijkheidsbeginsel.

In artikel 6.2.1 van het Onroerendergoedbesluit wordt bepaald welke specifieke onderafdelingen niet van toepassing zijn op nieuwe besluiten. Artikel 6.3.12 (meldingsplicht in beschermde stads-of dorpsgezichten) van het Onroerendergoedbesluit is daar niet in opgenomen. Voor toelatingsplichtige handelingen in stads- en dorpsgezichten, opgesomd in nieuwe beschermingsbesluiten, geldt dus evengoed dat de te volgen procedure die van de meldingsplicht is. De 'meldingsplicht' vormt een afwijking van de 'reguliere toelatingsplicht', specifiek voor stads- en dorpsgezichten. Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de aard van de handelingen ('toelatingsplichtig') en de te volgen procedure ('reguliere toelatingsplicht' versus 'meldingsplicht').

Opmerking 8. Aanvullingen van de VCOE op de beschermingsbesluiten: geen opmerkingen voor Stuivekenskerke.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en/ of het beschermingsbesluit.

4. Algemene conclusie

- De uitgebrachte adviezen door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen RWO, LNE, MOW en LV zijn gunstig.

- Het advies uitgebracht door het stadsbestuur is voorwaardelijk gunstig voor de bescherming van het ensemble van de Sint-Petruskerk, het kerkhof, de pastorie en het landgoed Vicogne als monument en de omgeving van het kerkdorp en het landgoed als dorpsgezicht. Er kan niet ingegaan worden op het tegenstrijdige advies van het stadsbestuur om enerzijds het dorpsgezicht uit te breiden met bijkomende dorpsbebouwing, en anderzijds het dorpsgezicht in te krimpen door landbouwgronden eruit te laten. De Vlaamse overheid maakt immers een afbakening vanuit de erfgoedwaarden, en niet vanuit deze of gene gewestplanbestemming. Bovendien bieden het MB in kwestie, en het onroerendergoeddecreet en -besluit voldoende garanties om een onnodig zware planlast voor het dorpsgezicht in zijn geheel en meer specifiek voor de opgenomen landbouwgronden te vermijden.

Dit advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit: de beheersdoelstellingen i.v.m. landbouwgronden worden verduidelijkt.

- Het advies van het stadsbestuur is voorwaardelijk gunstig voor de bescherming van het ensemble van de Sint-Petruskerk, het kerkhof, de pastorie en het landgoed Vicogne als monument. De beheersdoelstellingen in het MB verduidelijken dat de bescherming een herbestemming van de kerk en de onmiddellijke omgeving niet hypothekeert.

- Het advies van het stadsbestuur is ongunstig voor de bescherming van de graftekens. Door de hoge erfgoedwaarde van zowel de kerk als een deel van de graftekens op het kerkhof, en de visuele en historische verwevenheid tussen deze erfgoedobjecten, is een bescherming van de kerk zonder een selectie van graftekens echter niet wenselijk. Toch kon na een bijkomende evaluatie deels tegemoet gekomen worden aan het ongunstig advies: in een aangepast beschermingsvoorstel werd het aantal te bewaren graftekens herleid van 31 naar 25.

Uit het advies blijkt de bezorgdheid van het stadsbestuur over de toekomstige exploitatie van het kerkhof. De bescherming vormt hiervoor zeker geen belemmering: de 25 voor behoud geselecteerde graftekens vormen slechts 28,5 % van het totaal aantal graftekens op het kerkhof. Nog zonder rekening te houden met de mogelijkheid van hergebruik bij beschermde graftekens (nieuwe begraving met behoud van oud grafteken) is 71,5 % van de grafpercelen potentieel bruikbaar voor nieuwe begravingen. Het behoud van beschermd funerair erfgoed kan zelfs bijdragen tot de aantrekkelijkheid van een 'actief' kerkhof.

Met de bezorgdheid over de hoge onderhoudslast voor de plaatselijke overheid wordt rekening gehouden door de vermindering van het aantal geselecteerde graftekens. Overigens zijn bouwvallige graftekens uit de selectie geweerd, en de geselecteerde graftekens worden beschermd in de bestaande staat. Conservatie en in situ behoud van de graftekens en grafstèles vormen bij bescherming de enige verplichting. Overigens voorzien Onroerenderfgoeddecreet en -besluit financiële stimuli vanuit de Vlaamse overheid voor zowel onderhoud als restauratie van graftekens.

Dit advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit: het aantal te bewaren graftekens wordt gereduceerd van 31 naar 25.

- Het advies uitgebracht door de VCOE is gunstig. Er kan niet ingegaan worden op het voorstel om het dorpsgezicht om te zetten in een ruimere landschapsbescherming.

Dit advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en/ of het beschermingsbesluit.